

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 10 grudnia 2024 r.

Poz. 10342

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.852.2024 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 4 grudnia 2024 r.

Rada Gminy Mokrsko

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 i 1572)

stwierdzam nieważność:

§ 2 ust. 3 oraz § 2 ust. 4 w zakresie wyrazów „i 3” uchwały Nr X/43/24 Rady Gminy Mokrsko z dnia 4 listopada 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na terenie Gminy Mokrsko, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 4 listopada 2024 r. Rada Gminy Mokrsko podjęła uchwałę Nr X/43/24 w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na terenie Gminy Mokrsko, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg. Uchwała ta została doręczona organowi nadzoru w dniu 6 listopada 2024 r.

Podjęcie przedmiotowej uchwały budziło wątpliwości organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Mokrsko zawiadomienia z dnia 19 listopada 2024 r. znak: PNIK-I.4131.852.2024, w którego uzasadnieniu organ przedstawił swoje zastrzeżenia. Pismem z dnia 26 listopada 2024 r. znak: 0.0711.33.2024.AW Wójt Gminy Mokrsko poinformował, że gmina nie podziela zarzutów wymienionych w ww. zawiadomieniu organu nadzoru.

Podstawę podjęcia uchwały Nr X/43/24 Rady Gminy Mokrsko stanowił art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 40 ust. 3, 8 i 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą. Zgodnie z treścią art. 40 ust. 8 ustawy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł. Przepis art. 40 ust. 9 ustawy stanowi natomiast, że przy ustalaniu stawek, o których mowa w ust. 8, uwzględnia się: 1) kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty; 2) zajętą część drogi; 3) procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni; 4) rodzaj zajęcia pasa drogowego; 5) rodzaj urządzenia obcego umieszczonego w pasie drogowym. Wskazany wyżej przepis zawiera zamknięty katalog kryteriów, według których możliwe jest zróżnicowanie stawek opłat za zajęcie pasa drogowego. Niedopuszczalne jest zatem uzależnienie w uchwale rady gminy stawek opłat od innych, pozaustawowych czynników.

W ocenie organu nadzoru uchwała Nr X/43/24 Rady Gminy Mokrsko z dnia 4 listopada 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na terenie Gminy Mokrsko, na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg – zawiera postanowienia naruszające prawo w sposób istotny.

W § 2 ust. 1 pkt 1 i 2 uchwały rada postanowiła, że za zajęcie 1 m² powierzchni pasa drogowego dróg gminnych w celu, o którym mowa w § 1 pkt 1 i 4 uchwały, ustala za każdy dzień zajęcia stawkę w wysokości 8,00 zł – przy zajęciu jezdni do 50% szerokości włącznie oraz stawkę 10,00 zł – przy zajęciu jezdni powyżej 50% szerokości do całkowitego zajęcia jezdni. Stawki opłat za zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w § 1 pkt 1 i 4 uchwały, ale w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, ustalone zostały przez radę w wysokości 0,19 zł – przy zajęciu jezdni do 50% szerokości włącznie oraz w wysokości 0,20 zł – przy zajęciu jezdni powyżej 50% szerokości do całkowitego zajęcia jezdni (§ 2 ust. 2 pkt 1 i 2 uchwały). Przepis § 2 uchwały zawiera również ustęp 3, w którym rada postanowiła, że stawki określone w ust. 1 oraz ust. 2 uchwały stosuje się także do poboczy, chodników, placów, zatok postojowych i autobusowych, ścieżek rowerowych i ciągów pieszych. W ocenie organu nadzoru regulacja § 2 ust. 3 uchwały przekracza granice upoważnienia ustawowego zawartego w art. 40 ust. 8 i narusza treść art. 40 ust. 9 ustawy. Należy zauważyć, że postanawiając w § 2 ust. 3 uchwały o zastosowaniu stawek określonych w § 2 ust. 1 i 2 także do poboczy, chodników, placów, zatok postojowych i autobusowych, ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, rada wprowadziła w stosunku do ww. elementów pasa drogowego cztery różne stawki opłat, które uzależnione zostały nie tylko od tego, czy zajęcie pasa drogowego odnosi się do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, ale również (w sposób niezgodny z prawem) od procentowej wielkości zajmowanej szerokości tych elementów pasa drogowego. W tym miejscu przypomnieć trzeba treść art. 40 ust. 9 pkt 3 ustawy, zgodnie z którym ustawodawca zezwala na zróżnicowanie stawek opłat i uzależnienie ich od procentowej wielkości zajmowanej szerokości – ale wyłącznie w odniesieniu do jezdni. Kryterium zróżnicowania wysokości stawki w zależności od procentowej wielkości nie dotyczy natomiast żadnych innych (poza jezdnią) elementów pasa drogowego. Rada nie miała zatem ustawowego upoważnienia do postanowienia o zastosowaniu stawek ustalonych w § 2 ust. 1 i 2 uchwały w odniesieniu do poboczy, chodników, placów, zatok postojowych i autobusowych, ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, ponieważ ustępy te zawierają różne stawki opłaty, które związane są z procentową wielkością zajmowanej szerokości elementu pasa drogowego. Jak to zostało już wyżej opisane przepis art. 40 ust. 9 ustawy zawiera zamknięty katalog kryteriów, według których możliwe jest zróżnicowanie stawek opłat za zajęcie pasa drogowego i niedopuszczalne jest uzależnienie w uchwale rady gminy stawek opłat od innych, pozaustawowych czynników. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że rada uchwalając § 2 ust. 3 uchwały przekroczyła zakres kompetencji wskazany w art. 40 ust. 8 oraz naruszyła art. 40 ust. 9 ustawy. Stanowisko takie przyjęte zostało przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 2 lutego 2021 r., sygn. akt III SA/Łd 988/20, który to wyrok dotyczył uchwały Nr XV/90/20 Rady Gminy Mokrsko z dnia 28 stycznia 2020 r. w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego. W wyroku tym Sąd stwierdził nieważność § 2 ust. 3 uchwały z dnia 28 stycznia 2020 r. podkreślając, że kryterium zróżnicowania wysokości stawki w zależności od procentowej wielkości nie dotyczy takich elementów pasa drogowego jak: chodniki, place, zatoki postojowe i autobusowe, ścieżki rowerowe i ciągi pieszych, a przy ustalaniu wysokości stawki za zajęcie tych elementów pasa drogowego rada gminy powinna wskazać konkretną jej wysokość za zajęty element, bez względu na procentową wielkość zajmowanej powierzchni. Jednocześnie Sąd orzekł, że rada przy określaniu stawek za zajęcie elementów pasa drogowego powinna posługiwać się konkretnymi kwotami, w tym zakresie uchwała musi być bowiem jasna i precyzyjna. Mając na uwadze treść ww. orzeczenia uznać należy, że regulacja § 2 ust. 3 przedmiotowej uchwały narusza także Zasady techniki prawodawczej. Stosownie do § 6 w związku z § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) – przepisy uchwały redaguje się tak, aby dokładnie i w sposób zrozumiały dla adresatów zawartych w nich norm wyrażały intencje prawodawcy. Uchwała w sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego stanowi akt prawa miejscowego, którego przepisy muszą być sformułowane w sposób precyzyjny, czytelny oraz wyczerpujący.

Z uwagi na opisaną powyżej konieczność wyeliminowania z obrotu prawnego niezgodnego z prawem przepisu § 2 ust. 3 uchwały, organ nadzoru zobowiązany jest również stwierdzić nieważność § 2 ust. 4 uchwały – w zakresie, w jakim odsyła on do treści § 2 ust. 3 przedmiotowej uchwały.

Reasumując, uchwała Nr X/43/24 Rady Gminy Mokrsko z dnia 4 listopada 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na terenie Gminy Mokrsko, na cele

niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg, w części dotyczącej przepisów: § 2 ust. 3 oraz § 2 ust. 4 w zakresie wyrazów „i 3” – w istotny sposób narusza prawo tj. art. 40 ust. 8 i 9 ustawy o drogach publicznych, co powoduje konieczność stwierdzenia nieważności uchwały w tej części.

Stosownie do treści art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały. Wobec powyższego wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Mokrsko